

A jó bölcsész

KÖNYVKRITIKA - KÖVETÉSI TÁVOLSÁG - LXVIII. évfolyam, 19. szám, 2024. május 10.

► *Marija Sztjepanova: Emlékeim emlékére. Fordította Gábor Sámuel. Park Könyvkiadó, Budapest, 2024, 559 oldal, 5999 Ft*

Az olvasót ugyanis jó darabig foglalkoztatja (és ez ennek a prózának a sebességfelvevő, az utazáshoz hozzászoktató szakasza, noha maga a probléma, a kérdés túlnyúlik ezen a bizonyos beszoktató fázison), hogy vajon mit is tart a kezében. Viszonylag gyorsan kiderül, hogy nem fikciós, az írói fantáziára vagy a kitalálásra alapozott regényt, pláne nem önéletírást vagy a ma áramvonalasabbnak számító autofikciót (a hús-vér Marija Sztjepanováról a könyv utolsó lapjaira érve alig tudunk meg valami kézzelfoghatót, ténylegeset vagy referenciálisat), miközben a szöveg minden bekezdésében jelen van és megnyilvánul az az „én”, aki mindezt elénk helyezi, leírja nekünk, és a könyv végére szemérmetlenül feltárul az a munkamódszer is (a „kutató vagy nyomozó”, ennek összes tudomásul vett kudarcával és megörökített sikerével együtt), amely az *Emlékeim emlékére* című konstrukciót végső soron megteremti. A könyv nagyjából első harmada után az is világossá válik, hogy az *Emlékeim emlékére* nem esszéregény az emlékezésről, a kollektív emlékezetről vagy valamilyen történelmi múlt felidézéséről (noha addig is és azután is számtalan önálló, esszészzerű egysége van többek között a fényképről, a szavakról, levelezésről és naplóról, a családban terjedő, az ő gyerekkorában elhangzott történetek és anekdoták természetéről, a zenéről és a közös családi zenélésről, a felnőtt korában a rendelkezésére álló és taktílisán érzékelhető különféle tárgyokról, dolgokról, mihaszna semmiségekről stb.), hanem tényleg az, amit a cím alá nyomtatott műfaji meghatározás, a „romance” vagy „román” például egy angol nyelvű olvasó számára evidensen jelent, de amit mi inkább a „családregény” fogalma alá szoktunk besorolni.